

d'Oude Binnenstad

Kwartaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Rata-dadadada-ratadada!

Het circusorkest van Wim Peeters vertrekt van de Zeedijk. > 3

Bij de dorpspomp

Op de stilgevallen Wallen raken burens in gesprek. > 5

Adverteren en verdienen

Adverteerders steunen onze krant. En wij steunen deze ondernemers. > 6/7

Gastheer of geldwolf?

Het verschil tussen gasten ontvangen en toeristen uitmelken. > 11

TIJD VOOR ACTIE!

De oorverdovende stilte van de eerste coronaweken begint al een vage herinnering te worden. De verlaten grachten zijn alleen nog te zien op foto's uit een inmiddels weer verleden tijd.

Enkele weken terug ontlokten de eerste drie Duitse 'blowtoeristjes' op huurfietsen op Twitter nog een vertwijfeld: 'Warum?!'

Inmiddels vullen de straten zich weer met – vooral jonge – bezoekers. Auto's uit Duitsland en Frankrijk met jongeren op zoek naar avontuur en cannabis koloniseren als eersten de binnenstad. Ze worden door bewoners nagekeken alsof zij de eerste ratten zijn die na de tsunami uit hun holen komen. Ook de nepdopealers zijn terug: een veeg teken dat zij hun afzetmarkt alweer zien groeien.

Op de Nieuwmarkt geeft een gids voorzichtig de eerste anderhalvemeter-rondleiding. Bij gebrek aan sekswerkers op de Burgwallen neemt hij zijn toevlucht tot een map met foto's van twee bekende ex-prostituees: 'They are called the Ouwe Hoeren'. Niemand vraagt hem of dát nu het verhaal is dat in deze tijden van corona moet worden doorgegeven aan zijn voornamelijk jonge publiek.

25.000

Amsterdammers snakken naar maatregelen om de binnenstad te redden van een nieuwe toeristenvloed. Een petitie van vier jonge Amsterdammers met het motto 'Amsterdam heeft een keuze' is binnen enkele dagen door maar liefst meer dan vijftienduizend Amsterdammers ondertekend.

De initiatiefnemers van dit volksinitiatief eisen dat het totaal aantal toeristische overnachtingen in Amsterdam niet meer mag zijn dan 12 miljoen per jaar. Daarom willen zij concrete maatregelen, zoals de invoering van

de wietpas, een verbod op vakantieverblijf, een absolute hotelstop en meer woningen. Verder wordt er in de petitie gevraagd om een forse verhoging van de toeristenbelasting en een aparte wethouder voor toerisme en leefbaarheid. Dat de petitie in korte tijd zoveel handtekeningen heeft opgeleverd, geeft de Amsterdamse politiek een niet te negeren opdracht.

Brief

Ook de burgemeester denkt na over de binnenstad na corona. Ze heeft daarover een brief geschreven aan de gemeenteraad. Haar toon is echter veel minder concreet.

'Nog maar kortgeleden spraken we over de grote drukte in de binnenstad. Vooral bewoners rond de Wallen en uitgaanspleinen ervoeren veel overlast, in sommige buurten was een op toeristen gerichte monocultuur ontstaan in horeca en winkels, veel woningen werden gebruikt voor vakantieverblijf.'

Zo begint de brief die Halsema op 27 mei mede namens stadsdeelvoorzitter Mascha ten Bruggencate heeft verstuurd.

Het beeld dat Halsema van de binnenstad schetst is van een ontluisterende herkenbaarheid voor degenen die daar wonen: 'Sinds de crisis zijn de straten in het oude centrum leeg en stil. Juist nu is zichtbaar hoe afhankelijk delen van de binnenstad zijn geworden van bezoekers.'

Halsema vervolgt in de brief: 'Als de binnenstad een eenheidsworst wordt van op snelle consumptie gerichte zaken, dan zijn we veel kwijtgeraakt. Als Amsterdammers hun binnenstad links laten liggen omdat ze zich er niet meer thuis voelen, dan gaat er iets fundamenteel mis.'

Utopisch

Burgemeester Halsema verwacht dat er grote economische schade zal worden geleden: 'Dit onderstreept de urgentie

om na te denken over de binnenstad van de toekomst.'

Hoe de toekomst voor de binnenstad er dan uit moet zien, schetst Halsema in bijna utopische termen. Een betere winkeldiversiteit, sturing via vastgoedbezit, streven naar een meer op Amsterdammers gericht winkelaanbod, herstructurering van de prostitutie en een betere regulering van de cannabismarkt. En vooral ook meer participatie van buurtbewoners en meer kwaliteit van de openbare ruimte.

De opsomming in de brief lijkt een echo van wat de inwoners van de binnenstad al jaren wanhopig uitschreeuwen. Harde maatregelen zijn tot nu toe immers uitgebleven.

Halsema verwacht dat het intercontinentaal toerisme misschien pas in 2021 zal terugkeren. 'Waarschijnlijk in kleinere aantallen dan we gewend waren', schrijft ze.

Maar de binnenstadbewoners zijn van dit laatste niet overtuigd. Zij vrezen dat

het massatoerisme binnen de kortste keren weer terug zal zijn op het oude niveau als er niet direct klinkklare maatregelen worden genomen.

Doorpakken

De Amsterdammers vrezen ondertussen het ergste. De burgemeester eigenlijk ook, want in de brief schrijft ze: 'Wij realiseren ons ook dat de binnenstad niet gevangen mag raken in politieke agenda's en tegenstellingen.'

En dat laatste is nu juist waar Amsterdam zo goed in is. Veel politieke toeneelstukjes die telkens slechts lapmiddelen opleveren en geen oplossing voor de toerisme-ellende.

De tweede golf komt eraan. Daarom eisen de tienduizenden Amsterdammers die de petitie hebben ondertekend dat hun gemeenteraad nu eindelijk eens doorpakt om een einde te maken aan de toerisme-pandemie. Anders worden de volgende gemeenteraadsverkiezingen een politiek slagveld.

TEKST EN FOTO
BERT NAP

Nu er minder toeristen zijn, ontdekken Amsterdammers hoe mooi de binnenstad is. De ruimte die er is, willen ze houden.

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres:

Postbus 3440
1001 AE Amsterdam
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Secretariaat:

Norinda Fennema

Redactie:

Eveline van Dijk, Dick Eenhuizen, Norinda Fennema, Michiel van Haelst, Willem de Jong van Poelgeest, Greet van der Kriek, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Walther Ploos van Amstel.

Fotografie:

Mirjam Boelaars, Eveline van Dijk, René Louman, Bert Nap, Willem Oosterbeek

Eindredactie:

Ewout van der Hoog, Bert Nap

Vormgeving:

Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Drukker:

Reijnen Media

Commentaar

Honger naar de buitenlucht

Twaalf weken *lockdown* hebben ons leven veranderd. Bezoek aan de winkels en markten maakte plaats voor dagelijkse besteldiensten van Bol en Albert Heijn. De honger naar buitenlucht werd steeds groter, maar verloor het toch van de corona-angst. En als we al gingen wandelen voor een beetje frisse lucht, dan zochten we naar een plek waar we niemand tegenkwamen. Maar nu mogen we er weer uit. Terrassen en horeca zijn weer open, met strikte anderhalvemetermaatregelen en kroegbazen die zich aan de coronaregels proberen te houden.

Hoewel ik inmiddels best zin heb in een vers getapt biertje met een bitterbal, valt dat toch tegen. Vaste stekjes zijn 'volgeboekt'. Je mag maar twee uur zitten, je moet vooraf geld overmaken en de nodige formulieren invullen. Ben je gezond? Kom je samen wel uit een huishouden? En er is een straf nodig voor wie vervolgens vanuit de bekende Amsterdamse laksheid niet komt opdagen. Sommige ondernemers heffen een corona-bonus om hun zaak overeind te kunnen houden.

Uitgaan wordt zo niets anders dan lijfsverplaatsing, want nu zit je aan een eenzaam tafeltje met dezelfde

mensen tegen wie je al twaalf weken hebt aangekeken. De spontaniteit van even een biertje halen, afspreken met vrienden, zomaar anderen ontmoeten, slap ouwehoeren of een stevig gesprek is weg. Ik mis de sfeer. Nou, dan blijf ik liever thuis en trek op het balkon een goede fles rosé open met een paar vrienden. Anderen kiezen voor het park of de stoep voor de deur voor hun wittewijnfeestjes.

Alles voelt nu anders. Volgen we nu met elkaar braaf Rutte en de RIVM-regels, of volgen we Maurice de Hond? Waar de een denkt dat ons niks kan gebeuren, want 'met 14.000 mensen op de Dam ging het toch ook goed?', zit de angst voor een serieuze tweede golf er bij de meeste Amsterdammers diep in. Gewoontes veranderen snel. De thuis-tap en Airfryer zouden wel eens een blijvertje kunnen zijn.

Natuurlijk blijven we de horeca steunen, anders is er straks niets meer waar we heen kunnen. Maar de Amsterdamse gast komt niet zomaar terug. Zelfs met extra terrassen worden het lastige tijden voor de horeca. Ondernemers in de buurt moeten daarom met elkaar aan de slag om nieuwe klanten te verleiden naar de buurt te komen.

WALTHER PLOOS VAN AMSTEL

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Dick Eenhuizen

In deze vreemde tijd duiken er weer nieuwe 'prominenten' op in de wijk. Zwervers, marktelers en aanverwante artikelen.

Gekkenhuis

In mijn eerste column schreef ik dat ik als wijkagent in een prachtige buurt werkzaam ben. En dat ik in een van de drukste wijken van Amsterdam mag bivakkeren. Als men mij vroeg hoe het met me ging en hoe het op de Wallen was, antwoordde ik stevast: 'Nou, goed. En nog altijd een gekkenhuis.' Wat een drukte en wat een mensen! En hoewel ik daar toch behoorlijk aan gewend was geraakt, verbaasde de chaotische mensenmassa me nog iedere dag.

Hoe anders loop ik nu door de wijk. Nog steeds een prachtbuurt, al is het nu misschien de rustigste politiewijk die er is. Ook wel eens leuk om te zeggen dat je wijkagent bent van een wijk waar weinig tot geen bal te beleven valt.

Ik heb prachtige foto's gekregen en ook zelf gemaakt van deze bijzondere situatie. Ik heb me er ook over verwonderd hoe weinig oog je eigenlijk hebt voor de wijk zelf, als je dagelijks door een mensenmassa wordt opgeslokt.

Nu zag je de prachtige gevels, stille grachten en genoot je van de rust. Ook ontstonden er nu geregeld fijne gesprekken met mensen waar het vroeger alleen was: 'Ja hoi. Ja goed hoor. Ik spreek je. Ik moet weer verder.'

De afgelopen vijf jaar zijn voorbijgevoegen in een voortdurende rush van gekte, zonder tijd om even op adem te komen.

Maar in deze vreemde tijd duiken er weer nieuwe 'prominenten' op in de wijk. Zwervers, marktelers en aanverwante artikelen, die ook het Wallengebied aardig blijken te bevolken.

Voor de duidelijkheid: ze waren er altijd al, en velen zijn aan ons bureau en bij de hulpverlening bekend. Gingen zij voorheen vooral op in de mensenmassa; nu zijn ze, mede vanwege verward of ongepast gedrag, de personen die extra opvallen.

Ik heb veel meldingen gekregen over deze personen en over hun misdrijvingen die al dan niet worden veroorzaakt door alcohol of drugs of een ziekelijke stoornis. Zo ben ik toch nog werkzaam in een gekkenhuis!

Een aantal van hen heb ik op weg kunnen helpen naar een betere leefsituatie – in ieder geval voor de buurt, en hopelijk ook voor henzelf.

Langzaam zie ik de wijk alweer veranderen. De totale gekte zoals voorheen zal nog wel langere tijd op zich laten wachten, maar steeds meer dagjesmensen – en ja, ook de eerste toeristen – worden alweer gespot in het Wallengebied.

Het is mooi om te zien dat de bewoners zich weer op straat wagen. En ook goed om te zien dat vele ondernemers strijdbare plannen hebben om hun onderneming nieuw leven in te blazen. Hopelijk blijft het ondernemen en wonen beter in balans dan voorheen. Want anders werk ik binnen de kortste keren toch weer in het vertrouwde gekkenhuis.

Tot in de wijk!

BUURTKRONKELS

PARELTJES IN CORONATIJD

Hoe staan de zaken ervoor?

GREET VAN DER KRIEKE

Elk kwartaal beschrijven we hier een ander pareltje uit de buurt, maar in deze coronastilte wippen we even opnieuw bij ze aan.

Gewoon om te vragen hoe het er nu mee gaat.

Foto: René Louman

Laloli sieraden

(editie juli 2019)

'Onze winkel op de Grimburgwal hebben we tijdelijk moeten sluiten. Omdat ook de horeca dicht moest, was de straat uitgestorven en werd onze verkoop onmogelijk. Ondertussen waren we niet druk bezig met andere zaken, zoals een webshop. Sinds 1 juni zijn we weer open. Momenteel komen er weinig toeristen en daarom weten we niet of we de winkel kunnen houden. Maar we gaan het zeker proberen. We bestaan dit jaar 35 jaar en hebben meer tegenslagen verwerkt.'

Webers Holland

(editie oktober 2019)

Vanaf dag 1 van de intelligente lockdown komt er niemand meer in de winkel: de dames uit de buurt zijn weg, de straten leeg. De winkel is een tijdje dicht geweest. Sinds de heropening heeft ontwerper Desirée Webers een keur aan bijzondere mondkapjes in de aanbieding. Winkelleigenaar Teun van Wely ziet een toekomst met minder wafelwinkels. En de prostitutie en de stripclubs nog altijd in de binnenstad maar op een ander, hoger niveau. Want de meisjes en transseksuelen moeten wel blijven. Anders wordt de stad een openluchtmuseum zonder hart en ziel.

Apotheek W.H. van der Meulen

(editie december 2019)

Vanwege het coronabeleid mag er maar één persoon tegelijk naar binnen. Er vormt zich een rij wachtenden voor de deur: uitsluitend buurtbewoners. Op anderhalve meter hebben ze meer contact en hun vrolijke gelach klinkt door tot in de apotheek. Er zijn veel recepten. Er worden nu ook veel meer medicijnen bezorgd dan voorheen. Met kleine aanpassingen kan er ineens veel meer. Mensen zijn beslist inventiever, ze nemen ook voor elkaar dingen mee. Ze zorgen voor elkaar.

Edelsmid Cees van Sante

(editie april 2020)

'Er heerst nu een wonderlijke rust. Een vakantiegevoel, dat is het. Die drommen toeristen, dat was het natuurlijk niet. In mijn winkel kwamen ze niet, daar hadden ze geen geld en ook geen smaak voor. Nee, dat hoeft niet meer terug. Wat nu zo mooi is: de mensen houden rekening met elkaar. Ze hebben ook niet meer zo'n haast, en ik ga weer met plezier de deur uit – nou, dat is ook wel eens anders geweest. Heerlijk op mijn fietsje de lege stad in!'

Wim Peeters vertrekt van de Zeedijk Het doek valt voor Casablanca

WILLEM OOSTERBEEK

Hij was een belangrijk gezicht op de Zeedijk: Wim Peeters van Casablanca. Nu hangt hij de lier aan de wilgen. Gaat hij met pensioen? 'Ikke?' Hij moet erg lachen. 'Nee, ik zou doodgaan.'

Casablanca is Wim Peeters en Wim Peeters is Casablanca. Maar weinigen weten dat hij voor die tijd met iets heel anders bezig was. 'Mijn leven begint met Radio Peeters, een radio en tv-zaak in Amsterdam en Zandvoort. Veertig man personeel. Ik ben ermee doorgeslagen totdat er een keer te veel een raam werd ingegooid.' Toen stond Casablanca te koop. 'Die moet ik hebben', dacht hij, 'want het was het best geïsoleerde café. 108 dB. Dat is zo ongeveer het geluid van een straaljager.' Hij organiseerde er karaokeavonden en die werden een doorslaand succes.

Maar zijn echte liefde was jazz. 'Dus tot twaalf uur was het karaoke; daarna jazz. Dat jazzvolk komt toch niet vroeg op de avond.' Hans Dulfer was er. En Willie Nelson. Big bands. Hij hief nooit entree voor die optredens. 'Karaoke, daar betaalde ik de jazz van.'

Na Casablanca kwam Casablanca Variété.

'Want ja, ik ben een circusfreak. Ik heb in het circus gewerkt. Was ongeveer bij de clown. Heb ik jaren gedaan.' Zes maanden was hij bezig met de verbouw van Casablanca Variété, net zo lang totdat de biljartzaak was veranderd in een heus theater. Wat variété is? 'Dat is circus zonder dieren. Zang en dans, goochelen en travestietenshows.' Dus als je bij Peeters kwam dineren, dan kreeg je er drie kwartier show bij. Waarom? 'Omdat ik dat leuk vind.'

Carnaval

Wim Peters is natuurlijk ook de man van de Hartjesdagen. Hij hoorde erover toen hij met buurtgenoten en collega-horecaondernemers stond te borrelen bij de Roode Laars. 'De Duitsers hadden het in de oorlog verboden.' Dat gaan we weer doen, was z'n eerste reactie. En ze deden het. Op de derde maandag van augustus. 'Ja, op de maandag. De maandag is niet zo'n populaire dag natuurlijk.' Later werd volgens Peeters de organisatie overgenomen door de N.V. Zeedijk. 'Die deden het op zondag. Dat werd al snel veel te druk. Zo druk, dat de politie de boel dichtgooide.'

Tegenwoordig is het weer op maandag. Maar wat zijn dat eigenlijk, die Hartjesdagen? 'Natuurlijk de dag dat gewone Amsterdammers in de duinen op herten mochten jagen. Maar ik zou zeggen: een Amsterdams carnaval. Mannen die zich als vrouwen verkleden, en

vrouwen die zich verkleden als mannen.' Peeters koppelde er al snel de buurtbrunch aan vast op maandagmorgen, voor alle bewoners van de Zeedijk. En een voorstelling van buurtbewoners die met hulp van circus Rigolo in twee avonden werden klaargestoomd voor hun optreden in een tent op de Nieuwmarkt op donderdagavond. 'Buurtbewoners in de piste en buurtbewoners op de tribune. Hilari- teit ten top.'

Camel

In het leven van Wim Peeters lijken maar weinig rustmomenten te zijn ingebouwd. Casablanca on tour, collega's die hij eens per jaar bijeenriep in Casablanca, een waterfiet- senrace, een Surinaamse kerkdienst met het swingende koor op de dansvloer – niets was Peeters te dol. En dat is nog steeds zo. Het liefst zou hij nu China voor de rechter dagen. 'Dat land is verantwoordelijk voor duizenden doden en miljarden euro's aan verlies. Ik eis dat geld terug. Ik heb zeven advocaten gebeld, maar niemand wil meewerken.'

Over de N.V. Zeedijk, waarvan hij de panden huurde waar zijn zaken in zaten en de club die de boel op poten zette op de Zeedijk nadat de junks waren verdreven, wil hij eigenlijk niks kwijt. 'Kom maar terug als alles rond is.'

Wel wil hij vertellen dat de nieuwe huurders theaterlui zijn: Thom Straatman en Bas Marée. De naam Casablanca zal verdwijnen. En de nieuwe zaak zal Mascini gaan heten, naar de onlangs overleden acteur Peer Mascini.

Daarmee komt een einde aan Casablanca, dat niet is genoemd naar de film met Humphrey Bogart en Ingrid Bergman maar naar een havenplaats in Marokko. 'Veel cafés op de Zeedijk waren genoemd naar havensteden.' Toch staat er op de muur van Casablanca Variété een schildering met de portretten van Bogart en Bergman. 'Toen die klaar waren zei de schilder dat er nog iets bij moest. Ik zei toen: doe maar de achterkant van een pakje Camel. Dat is gebeurd.'

Wim Peeters gaat niet met pensioen. Hij zou zich doodvervelen. Dus start hij in Zandvoort, de plaats die hij ooit hoogstpersoonlijk omdoopte tot Amsterdam aan Zee, een lunchres- taurant.

'Op het dak van mijn eigen pand. Daaronder de keuken. En natuurlijk een theater. Casa- blanca is echt definitief voorbij.'

Foto: Willem Oosterbeek

Prijsvraag

Win 15 euro!

Onze prijsvraag voor het aprilnummer luidde: *Hoe vaak is in een advertentie in dit nummer van d'Oude Binnenstad een schip te zien?*

Het enige juiste antwoord is: in twee advertenties, namelijk die van de Passenger Terminal Amsterdam en van café De Zeevaart. Na loting gaat de prijs van 15 euro naar Kelly Klaver.

Onze nieuwe opgave luidt: *In hoeveel advertenties in dit julinummer komt het woord coronacrisis voor?*

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

We live here

Foto: Bert Nap

'We live here' is een campagne van bewoners om bezoekers van het Wallengebied ervan bewust te maken dat dit ook een woonbuurt is.

Als gevolg van de corona-uitbraak heeft het informatiecentrum aan het Oudekerksplein 30 de deuren tijdelijk moeten sluiten. Inmiddels zijn de vrijwilligers weer op deze locatie te vinden om iedereen te verwelkomen: voorlopig op onregelmatige tijden in de middag op donderdag, vrijdag en zaterdag.

Wilt u niet voor een dichte deur komen te staan of heeft u andere vragen, neem dan contact op met Gione (06-23804855) of Edwin (06-46406326).

Spar City Voor een bescheiden boodschap

In de Nieuwe Doelenstraat, in het pand waar vroeger Wijkcentrum d'Oude Stadt was gevestigd, hebben twee jonge ondernemers enige tijd geleden een Spar City-filiaal geopend. Geen reguliere supermarkt dus, maar een eetwinkel voor de snelle hap en vooral fijn voor toeristen.

Deze 'snelsuper' ligt schuin tegenover vijfsterrenhotel De L'Europe. Omdat het hotel moeite had met de winkel, begon het een juridische strijd tegen de toestemming door de gemeente. Daarop besliste de Raad van State dat de winkel open mag blijven, in ieder geval voorlopig. Een artikel hierover in *Het Parool* leverde veel ingezonden brieven op. Is dit nu 'de zoveelste toeristenwinkel' of juist niet?

Check

The proof of the pudding is in the eating. Daarom gingen wij in Spar City op zoek naar een voedzame maaltijd zoals buurtbewoners die nuttigen. Niets bijzonders: aardappelen, vlees, groente en een toetje. Want bij een gemakssuper doe je immers geen inkopen voor het kerstdiner. Vanaf de straat word je al gelokt door stroopwa-

fels, en bij binnenkomst valt het oog op louter gemaksvodsel: smoothies, chips en gekoelde dranken. Het eerste gevoel is dan ook dat van de onmiddellijke capitulatie – 'deze missie zal niet slagen'.

Maar de eigenaar gidst ons, desgevraagd, direct langs de ingrediënten van het boodschappenlijstje. Aardappelen zijn er. Groente ook, zij het verpakt; de tomaatjes zitten in een plastic beker met deksel. Vlees is er ook; eveneens verpakt. En vla, voor het toetje? Check, is er ook. De maaltijd voor vier personen komt uit op 15,31 euro. Niets gek aan deze prijs.

Wij troffen in Spar City ook geen onbeschaamde prullaria aan, zoals in bepaalde minisupers met toeristenmeuk. We hoorden aan de kassa ook geen *Next one please!*

Ja, deze snelsuper is misschien niet direct die enorme verrijking waarvoor buurtbewoners meteen zullen omlopen. Zij zijn met reden verbitterd over het schrale winkelaanbod. Maar de eigenaar van de winkel is prettig behulpzaam en je komt thuis met de voedzame maaltijd waarvoor je de deur uitging. Spar City verdient het voordeel van de twijfel.

Aardappelen, groenten, vlees ... en stroopwafels

Foto: René Louman

GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

U kunt contact met ons opnemen via:
020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.
 u kunt ook langs komen bij een van onze
 pluspunten in de buurt. Voor meer informatie
 en adressen kijk op onze website:
www.centram.nl

XXX

UITKIJKPOST DE WALLEN

Elke week aandacht voor
actuele ontwikkelingen
in de buurt.

Gratis te lezen op:

www.willemoosterbeek.nl

Café de Degenriet

MET VEEL PLEZIER BIJEN
WE ONZE BUREN OP VERTOON
VAN DEZE ADVERTENTIE:

KOFFIE EN GEBAK

VOOR €3,50

OUDEBRUGSTEEG 12

AUTHENTIEK BRUIN CAFÉ VOOR
DE ECHTE AMSTERDAMSE
GEZELLIGHEID

GELDIG T/M 8 OKTOBER 2020

Oudezijds Advocaten

Oudezijds Voorburgwal 237
1012 EZ Amsterdam
t 020-51 50 250
f 020-42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nl

Postbus 3611
1001 AK Amsterdam

K. de Bie
C.A. C.M. Ficq
S. de Vries
S.F. Yap

ZEEDIJK 43

METROPOLITAN

Huisgemaakt gelato en chocolade, van chocolatier Kees Raat

Warmoesstraat 135a | tel. (020) 330 19 55
www.metropolitan.nl

ma-zo: 09.00 - 22.00

Welcome to the pastry room!

DAVID ELDERS *begravenis & crematie*

kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorging

Kruislaan 235 Amsterdam **020 6252201**
www.uitvaartcentrumelders.nl dag en nacht

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
vormt de spiegel van de Amsterdamse
Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema
of video? Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. **020-6234908**

YUCCA

O.Z. VOORBURGWAL 181, 1012 EW AMSTERDAM
tel. 020-624 87 66, www.yucca.nu

KLEDING & SIERADEN

est. 1957

**"Wij brengen U dichterbij
het Oosten."**

In ons 6 verdiepingen tellende winkel
vindt U onder andere:

- levensmiddelen
(Chinees, Japans, Thais, Indonesisch, e.a.),
- Chinese kruiden,
- kookboeken,
- keukenartikelen,
- meubelen (zowel nieuw als antiek),
- cadeau-artikelen,
- sier- en gebruiksporselein (Chinees en Japanse),
- decoratiematerialen,
- kleding (Chinees en Japanse).

Slechts 5 minuten vanaf Centraal Station!

Stormsteeg 9, 1012 BD Amsterdam
(ook ingang op Zeedijk 83)
tel.: 020-6221763, 6267513 - fax.: 020-6256543
<http://www.dunyong.com> - info@dunyong.com

Win/Win

Wilt u ons
ondersteunen door
hier uw advertentie
te plaatsen?

Neem contact op
met:
[redactie@
oudebinnenstad.nl](mailto:redactie@oudebinnenstad.nl)

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
vormt de spiegel van
de Amsterdamse Wallen
in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor
een thema of video?
Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Lunch

vanaf 11h30

restaurant
**Hemelse
Modder**

sinds 1984

Diner

vanaf 17h00

reserveren | www.hemelsemodder.nl

Buurtgesprekken in het oog van de storm

Niet terug naar het oude abnormaal

BERT NAP

In tijden van nood leer je je vrienden kennen. Dat gold ook voor de bewoners, toen grote drommen toeristen nog de Wallen overstroomden. Bewoners vochten hun gezamenlijke strijd voor een leefbare binnenstad, want zij verzopen in die massa. En toen was er ineens corona.

Waar het massatoerisme de ene dag nog een onoplosbaar probleem scheen, was dit de volgende dag als sneeuw voor de zon verdwenen. Over de grachten daalde een plotselinge, surrealistische stilte neer.

Maar terwijl patiënten op de intensive care naar adem snakten, was voor veel binnenstadsbewoners deze plotselinge rust een verademing. Zij openden hun voordeuren en liepen verwonderd door hun eigen buurt, alsof ze een andere stad bezochten. Ze ontdekten opnieuw de pracht van de eigen grachten en stegen. En ze kwamen – vaak voor het eerst – hun burens tegen. Zo ontstonden nieuwe gesprekken op de bruggen, stoepen en pleinen.

Spontaan organiseerden ze buurtpicknicks langs de Oudezijds Voorburgwal en op de Nieuwmarkt. Hier en daar ontstaken ze de barbecue, ontkurkten ze samen de fles. En hun gesprekken gingen bijna altijd over hoe vreemd dit was. Of hoe erg het tegelijkertijd was voor de ondernemers, of voor alle zieken en de mensen die aan het virus stierven.

Eén vraag overheerste echter. Hoe zou de buurt hier weer uit komen?

Vliegprizen

Tjarda woont al jaren op de Achterburgwal. Ze moet in deze vreemde tijd vaak denken aan een uitspraak van haar vader. Hij zei altijd dat je een illusie moet koesteren, omdat er zonder illusie geen hoop bestaat. Ook al is dat soms tegen beter weten in.

Zelf koestert ze de hoop dat de grote toeristenvloed nu zal wegblijven. Om dan meteen relativerend toe te voegen: 'Maar of het hier ooit echt beter wordt?' Ze stapt op haar fiets om brood te kopen bij bakker Hartog op de Wubautstraat. 'Misschien wordt het tijd om Hartog hierheen te halen. Moet ik nog een brood voor je meenemen?'

Naast de Stooftbrug zitten Anna en Bo op een kleedje. Twee studenten antropologie met een laptop. Het is de setting die je misschien eerder in een parkje verwacht dan midden op de Oudezijds Achter. Anna kwam twee jaar

Foto: René Louman

geleden tussen de chaos wonen. 'Het is raar om hier met z'n tweetjes te zitten tegenover Casa Rosso, waar het op normale dagen niet om door te komen is', zegt ze. Alleen al op de fiets door de menigte manoeuvreren was een uitdaging, vertelt Bo. 'Bellen deed ik niet. Ik riep gewoon heel hard, en dan sprongen ze wel aan de kant.'

Nu het stil is, is pas goed te zien hoe mooi de gracht eigenlijk is. Hoe dat in de toekomst moet? Bo: 'Vanaf nu moet het duurzamer. Al dat vliegen en zo, bijvoorbeeld. Voor die lage prijzen. Dat moeten we niet meer willen. Waarom zo goedkoop en zo vervuilend. De prijzen mogen best realistischer.' En met dat laatste bedoelt ze dan ... duurder. 'Laatst belde een vriendin van me of ik een weekendje bij haar in New York wilde komen. Toen ik zei dat dat te duur was, antwoordde ze *Nee joh! Voor 300 euro retour* VS. Ja kijk, dat moet in de toekomst toch niet meer mogelijk zijn.' De sleutel daartoe ligt volgens Anna en Bo bij de overheid. Er moet anders worden omgegaan met reizen. 'Maar we moeten ook zelf ons eigen land en onze eigen stad ontdekken. En dan ... dit is wel onze stad. Die moeten we niet klakkeloos opnieuw uit handen geven aan het toerisme. En weet je wat ook bijzonder is? We horen weer Nederlands om ons heen praten.' Dat klinkt reactionair uit jonge monden, maar toch ...

Buurtbewoner Justus maakt podcasts over economie. Onlangs nog over de gevolgen van de coronacrisis. 'Moeien we naar een ander economisch

systeem? Dat we afstevnen op een financiële crisis is zeker', begint hij in een aflevering waarin hij drie verschillende scenario's bespreekt. Geen van die scenario's maakt de burger vrolijk. Justus denkt ook dat we ons gedrag zelf moeten aanpassen. Dat betekent ook ons vlieggedrag veranderen. Ironisch voegt hij daaraan toe: 'Maar o jee! Dat betekent dan dat ik niet meer driemaal per jaar naar Thailand kan!'

Zoete troep

Op de Nieuwmarkt heeft een buurtgenoot plaatsgenomen op een muurtje tegenover de Barndesteeg. Hij kijkt niet vrolijk en wijst op de toeristenwinkel op de hoek. 'Vroeger had je hier gewoon winkels. Een aardappelhandel van de gebroeders Estejé, een bakker op de hoek. Nu is dat een vieze wafelwinkel geworden. Daar heb je helemaal niks aan. Daar komt geen Amsterdamer. Alleen maar zoete troep voor toeristen. Bah!' Hij weet wel de oorzaak te noemen voor de teloorgang. 'Allemaal de schuld van die bende van GroenLinks.'

Verademing

Op de Warmoesstraat komt Maureen een praatje maken met Theodoor van de Condomerie. Daar werkte ze vroeger. Ze vindt de stille stad een verademing. 'Ik kwam altijd op de fiets, nu ben ik lekker komen lopen. Ik woon in Zuid.' Ze kent dit deel van de stad goed. 'In mijn schooljeugd trokken we altijd hierheen. In de bin-

nenstad gebeurde het. Nu is hier voor jongeren zo goed als niks meer te beleven. Iedereen blijft in zijn eigen wijkje. Daar is het tegenwoordig ook leuk en hip geworden.'

Ook Maureen is een binnenstadmijder geworden. 'Hier in de Damstraat en zo, daar is toch voor Amsterdammers niks meer te halen? Al die wafels en zo. Ik denk dat dit na de corona anders zal moeten.'

Misha woont in de Warmoesstraat bij de Condomerie. Hij geniet van de rust als hij op éénhoog in zijn grote raam zit. 'Dit punt is gewoonlijk een van de drukste plekken van Amsterdam. Een verkeerschaos en 's avonds en 's nachts gillende toeristen. Maar nu? Niks! Al schrok ik me gisteren rot toen er ineens een groepje duidelijk dronken toeristen onder mijn raam liep te schreeuwen. Ik dacht: Wat doen die hier? Dat had ik een paar maanden geleden niet verwacht.'

Hij voelt zich ondanks de drukte geen slachtoffer van de stad: 'Ja, ik weet hoe druk het was. Dat is niet goed. Maar dan denk ik: Ik wil ook niet in eh ... Bovenkarspel of zo wonen.'

Aboutaleb

Er zijn ook nieuwe bezoekers. Uit eigen land. Richard loopt met zijn zonen Maas (12) en Melle (16) de rosse buurt in. Ze komen uit Rotterdam Blijddorp. Richard: 'Ik moest toch in Amsterdam zijn vandaag, dus hebben we er maar een uitje van gemaakt. En

ja, bij de jongens spelen de hormonen ook wel eens op. Maas wilde graag het Red Light district zien. Nou, daar zijn we dan.'

Op de vraag hoe een Rotterdammer aankijkt tegen de Amsterdamse toerismegekte heeft Richard wel een mening: 'Ik ben bang voor jullie dat die toeristen wel binnen de kortste keren terug zullen zijn. Ook die lastige klanten. Die moet je gewoon hard aanpakken. Jullie burgemeester is niet daadkrachtig. Dat doen we bij ons heel anders. Onze Aboutaleb pakt tenminste door. Neem dat preventief fouilleren. Dat is bij ons helemaal geen issue en iedereen is daar happy mee.' Zijn betoog komt neer op 'geen woorden maar daden' in 010, tegenover 'mooie woorden maar geen daden' in 020.

En dan gaan vader en zonen de – nu nog stille – Wallen verder verkennen.

Meehelpen?

Wilt u meewerken aan *d'Oude Binnenstad* als redacteur, organisator en/of bezorger, neem dan contact met ons op:
redactie@oudebinnenstad.nl

Ondernemers in tijden van corona (1)

Die toeristen komen niet één,

Veel ondernemers zijn door de coronacrisis in zwaar weer geraakt. In een eerste rondgang o...
woord. Dat levert geen optimistisch beeld op. 'Het is wachten op een vaccin.' In de volgende

TEKST EN FOTO'S WILLEM OOSTERBEEK

Kees Raat van Metropolitan

Warmoesstraat 135A

Vier dagen zijn we dicht geweest en daarna heb ik de winkel weer opengegooid. Van de ene op de andere dag was ik tachtig procent van mijn omzet kwijt. Ik had dertien mensen op de *pay roll* staan; nu nog vier. Dankzij m'n onlineverkoop, *business to business* en de ondersteuning van de overheid besta ik nu nog. Bizar.

In één klap is duidelijk geworden hoe afhankelijk de binnenstad is van toerisme. Toen ik hier elf jaar geleden begon, was zestig procent van mijn bezoekers nog Amsterdammer. Nu heeft de Warmoesstraat een slecht imago, zeker in vergelijking met de Zeedijk die vol hippe winkels zit. De kwaliteitswinkels in deze straat zijn op de vingers van één hand te tellen.

Over wat er op de korte termijn gebeurt durf ik geen voorspelling te doen. De *mindset* is: blijf in het eigen land. Dus die toeristen komen niet één, twee, drie terug. En op de langere termijn? Het is wachten op betere tijden. Als individuele ondernemer kun je niet zoveel. Voorlopig zitten we nog midden in de crisis. Het is een nare droom. Het is gewoon gek.

Theodoor van Boven van de Condomerie

Warmoesstraat 141

We hebben gelukkig wat vaste klanten, maar vooral in april was de klap groot. Vijfennegentig procent van de winkelomzet was ineens weg. We waren een winkel, met een webshop en een groothandel. Nu zijn we een webshop en een groothandel, met een winkel.

De omzet van de webshop is inmiddels verdubbeld. Het is niet genoeg, maar het is substantieel. Wat we vooral missen zijn de studenten, de congresgangers, zakenlui en mensen die een stedentrip doen. Wat ik niet mis zijn de onaangepaste bezoekers. Als bewoner geniet ik wel van de rust.

Ik ben bang dat de gemeente totaal niet begrijpt wat hier gebeurt. Het is nú de tijd om de toeristen aan te houden die met bier in hun hand rondlopen, die in hun blote bast lopen of die hun vuilnis op de grond pleuren.

Moeten we de Amsterdammer teruglokken naar het centrum? Ik geloof er niet in. Buiten het oude centrum wordt geleefd. De bewoners daar hebben hun eigen buurt ontdekt. Ik ben wel blij met de steun van dit kabinet. We hebben dertig man in vaste dienst. Het is alleen jammer dat de verhuurder, woonstichting De Key, ons geen enkele huurverlaging wil geven.

We zitten hier al 33 jaar en natuurlijk gaan we door. De omzet is nu verviervoudigd ten opzichte van april. Maar toen was het niks. Dus nu is het nog steeds heel weinig. Ik hou er rekening mee dat we pas in april 2021 weer op zo'n zeventig procent van onze winkelomzet zitten.

Martijn Grevelink en Erik Kolkman van Quartier Putain

Oudekerksplein 4

We zijn er de hele dag mee bezig. Het is een drama. We zijn nu een week open en het ziet er niet naar uit dat het snel beter zal worden. We zijn voor 90 procent afhankelijk van toeristen en die zijn er niet. Natuurlijk hadden we ook *take away*. Daar kwamen we niet verder mee dan 25 euro per dag. Voor het geld hoefden we het dus niet te doen. We deden het voor de vaste mensen, zodat die elkaar ook weer eens zagen, en ook dat de boel toch gebruikt werd.

Toen alles dicht moest kwamen we net de winter uit. De reserves van de vorige zomer waren zo ongeveer op. De feestdagen kwamen eraan. Pasen, Koningsdag, et cetera. Precies op dat moment moesten we dicht.

We verwachten deze zomer hooguit dertig procent van de omzet te draaien van de vorige zomer. En dat is dan nog heel optimistisch gedacht. We proberen nu de Amsterdammers en dagjesmensen uit andere provincies van Nederland hier te krijgen. We willen ze graag laten zien hoe leuk het hier is. Ja, daar horen de dames ook bij. We willen ze graag terug hebben. Het waren goeie burens. We hadden een prima verstandhouding met ze. Niet iedereen is daarvoor, dat weten we, maar wat ons betreft komen ze zo snel mogelijk terug.

Alleen als het continu vol zit, kunnen we overleven met die anderhalve meter. Maar wanneer zit het continu vol? Er is gewoon te veel horeca nu. Toen we op 1 juni opengingen stonden de mensen niet in de rij. Maar we moeten niet te veel bij de pakken gaan neerzitten, anders wordt het wel een heel somber verhaal.

Huib en Rick Vet van Slagerij Vet

Zeedijk 99

We klagen niet, zeker niet als we om ons heen kijken. Het is minder geworden, dat is waar, maar we zijn niet ontevreden. Met name de broodjesverkoop is ingestort, omdat er veel thuis wordt gewerkt en er veel minder mensen naar kantoor gaan. Daar staat dan weer tegenover dat er meer vlees wordt verkocht. We hebben geen mensen hoeven ontslaan en evenmin een beroep hoeven doen op de overheid. Gelukkig niet.

Die anderhalve meter is zeker moeilijk in onze zaak. We kunnen twee tot drie klanten binnen hebben. Maar iedereen wacht keurig buiten. Mensen hebben er begrip voor. Nou moet ik erbij zeggen dat we erg mooi weer hebben gehad, dat scheelt.

We zijn een echte zaak voor de buurt en niet afhankelijk van toeristen. Dat is niet onze insteek. Het is mooi meegenomen als er toeristen binnenkomen om een broodje te bestellen, maar meer ook niet. Voor de toekomst zie ik dan ook geen problemen. We hebben geen slapeloze nachten gehad zoals veel andere ondernemers ongetwijfeld wel hebben gehad. We gaan gewoon door met waar we mee bezig zijn: kwaliteit voor de buurt.

twee, drie terug

Door de buurt laten we acht van onze adverteerders aan het einde van de editie gaan we bij onze andere adverteerders langs.

Job Oosting van de Koffieschenkerij Oudekerksplein 27

Eind april zijn we ook begonnen met *take away*. Dat zet geen zoden aan de dijk; het kost alleen maar geld. Er kwamen Amsterdammers. 'Prachtig hier', zeiden ze dan. 'Ik kom hier nooit, vanwege alle toeristen. Als die weer terug zijn, zie je mij hier nooit meer.' Maar we hebben naast Amsterdammers echt ook toeristen nodig. Zonder hen kunnen we niet blijven draaien. Zeker nu we met een nieuwe zaak bezig zijn op de Lange Niezel, Pommepomme. Dat traject was al ingezet lang voordat de coronacrisis uitbrak. In januari hebben we daarvoor een huurcontract getekend. Gelukkig is Stadsgoed coulant en hoeven we voor mei geen huur te betalen. Geen enkele horecazaak is levensvatbaar met die anderhalvemeternorm. Kijk hier. We hadden normaal veertig mensen binnen kunnen hebben; nu vijftien. Het is dramatisch. Ook dit kost alleen maar geld. Als we geluk hebben en we krijgen een goeie zomer, met niet te veel regen en niet te veel dagen met tropische temperaturen, dan draaien we misschien net quitte. Maar eigenlijk zouden we een buffer moeten creëren om de wintermaanden door te komen, wanneer er minder toeristen zijn. Ik verwacht deze zomer hooguit een omzet van veertig procent in vergelijking met het voorgaande jaar. De reserves zijn praktisch op. Dus ik heb extra terrasruimte aangevraagd. Dat kan hier ook wel. Ik hoop dat daar snel een beslissing over komt. Dan kunnen we net het hoofd boven water houden.

Quintin Haak van Hemelse Modder Oude Waal 11

Ik was eigenlijk ook wel opgelucht op 15 maart. De situatie werd alsnog onzekerder. Nu was er tenminste duidelijkheid. Dat gaf rust, hoewel het ook verschrikkelijk was. Iedereen heeft natuurlijk een beroep gedaan op de NOW-regeling, maar die bleek minder rooskleurig dan oorspronkelijk werd gesuggereerd. Mooi dat de overheid het doet, maar het was in de praktijk geen negentig procent loonkostenvergoeding, maar vijftien. Normaal kunnen er negentig mensen bij ons eten, nu dertig en na 1 juli veertig. We hebben even gewerkt in *shifts* van vijf tot acht, en na acht uur, maar hebben dat toch weer losgelaten. We moeten alles ontsmetten, tot de deurkrukken aan toe. Elke dag moeten er nieuwe menukaarten worden geprint. Een kwart van onze bezoekers is toerist, in de zomer wat meer. Maar wat we vooral missen zijn de groepen. Omdat we twee gescheiden ruimtes hebben waren we ideaal voor groepen. Dat komt niet snel terug. Ik hoop, en ga ervanuit, dat er over een jaar een vaccin is. Tot die tijd zullen de strenge regels voor de horeca blijven gelden. Deze zomer komen we wel door. Tenminste, als we niet opnieuw dicht moeten. Ik ben niet pessimistisch en ook heel blij dat we weer open zijn. Om zoveel mogelijk mensen aan het werk te houden kun je bij ons nu ook lunchen. Toch denk ik dat ik er niet aan ontkom mensen te ontslaan. Ik hoop wel op een mooie zomer. We hebben een prachtig terras en in overleg met de burens mag dat wat groter worden. Dat contact met de burens is heel belangrijk. Als je dat niet beseft, ben je geen goeie horecaondernemer.

Martha Wezelman van Yucca Oudezijds Voorburgwal 181

In één klap was alles weg. Pats, boem. Zo surrealistisch. We zijn een maand lang dicht geweest. Later zijn we om twaalf uur opengegaan in plaats van tien uur. We hebben veel gepoetst en af en toe wat verkocht via de website. Het is hier heel stil geweest. We wilden minder toeristen; we kregen nul toeristen. We zijn de helft van de omzet kwijtgeraakt. We hebben nog wel wat vaste klanten, maar de spontane bezoekers laten het afweten. De toeristen, mensen uit Krasnapolsky of The Grand die hier tegenaan liepen en wat kochten, die mis je nu allemaal. Het is zoals het is. We zijn niet de enigen. Alle zaken zijn achteropgeraakt. Nu, begin juni, trekt het weer wat aan. De hotels gaan open, de restaurants zijn open en er mag straks weer gevlogen worden. In augustus, uiterlijk september komt de nieuwe collectie binnen voor de winter. Hoe het zich verder gaat ontwikkelen is nog onzeker.

Lex Heij van het Hofje van Wijs Zeedijk 43

Nee, slapeloze nachten heb ik niet gehad, maar het was wel raar dat de omzet van het restaurant ineens nul was. Het is een gek gezicht als er helemaal niks meer op je rekening binnenkomt. De theehandel liep door. Sterker nog: de omzet ging omhoog, mensen gingen hamsteren. Die anderhalve meter is bij ons geen groot probleem. We kunnen het zelfs realiseren zonder dat lelijke plexiglas. Om het de klanten makkelijk te maken kun je bij ons aan de deur reserveren. Van tevoren reserveren werkt niet; het spontane is dan weg. Tot nu toe zijn zo'n beetje alle zaken op de Zeedijk maandag, dinsdag en woensdag gesloten. De weekends zijn voorlopig het meest kansrijk. Wij zijn toch ook afhankelijk van de toeristen: zeventig procent van onze klanten zijn toeristen. De rest komt uit de buurt, uit Amsterdam of elders uit Nederland. We moeten doorgaan en het gezellig maken. Focussen op de buurt en de kwalitatieve toeristen, en we moeten afscheid nemen van de schreeuwtoeristen. De grote vraag is: hoe gaat het deze zomer worden? 15 juni is er meer vrijgegeven. Komt er dan wat buitenlands verkeer op gang? Heeft het centrum genoeg aantrekkingskracht zónder de dames achter de ramen en de coffeeshops?

In onze volgende editie vervolgen wij deze serie Ondernemers in tijden van corona.

Durty Nelly's

GRAAG VERWELKOMEN WE U IN DURTY NELLYS! BIJ ONS U KUNT GENIETEN VAN ALLE POPULAIRE SPORTWEDSTRIJDEN DIE WE UITZENDEN OP 14(!) GROTE SCHERMEN.

OOK KUNT U BIJ ONS GENIETEN VAN EEN ENORME SELECTIE AAN BIEREN, WIJNEN, WHISKEYS EN MEER.

KOM LANGS EN ONTVANG ALS BUURTBEWONER OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE:

20% KORTING

GELDIG T/M 8 OKTOBER 2020 WARMOESSTRAAT 115-117

XXX

UITKIJKPOST DE WALLEN

Elke week aandacht voor actuele ontwikkelingen in de buurt.

Gratis te lezen op:

www.willemoosterbeek.nl

Jij. Wij. Blij.

+++
Vrijwilligers
Centrale
Amsterdam

Kies uit meer dan 1000 leuke vrijwilligersklussen in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

de koffie schenkerij

Genieten van goede koffie, heerlijke zoetheiden, een lekker broodje of biologische soep? Dat kan bij ons in de sacristie van de oude kerk! Binnen proef je de historie van deze prachtige plek en bij mooi weer is het genieten in het pittoreske tuintje. Graag tot ziens!

Oudekerksplein 27, de Wallen
Facebook.com/koffieschenkerij
Instagram: @de_koffieschenkerij

ZEEDIJK 43

WIJS ZONEN &
Hofleverancier

parfumerie.nl

Parfumerie "Marjo"
Zeedijk 68-70 & Damstraat 27-29

- Winnaar Thuiswinkel Awards 2015
- Veel voordeel & service
- Gratis verzending vanaf 60 euro
- 1 dag levertijd
- Gratis retourservice
- 9.1 Klantenbeoordeling
- 20 dagen bedenktijd
- Al 50 jaar 2 winkels in Amsterdam

jemi

bloemenwinkel
warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

Je zou je poten uit je k... lopen om hier een borrel te kopen

Rinus Wil Rob

Kelly Printing & Copy

digital - offset - webdesign

In the heart of Amsterdam

Folders, Flyers, Placemat, Invoice, Envelop, Menu, Takeaway menu, Lamination, Binding, Hosting, Design, DTP, Roll-up Banner, Lettering, Business Card

Quick Stamps

Express Indoor / outdoor sticker, canvas, poster, light-board film, banner. All Sizes

Zeedijk 93, 1012 AT Amsterdam
T: 020 - 6273 354 F: 020 - 6247 884
E: info@kellyprinting.nl

Good quality & service

× Gemeente Amsterdam ×

Wilt u informatie over uw buurt, kijk dan op www.amsterdam.nl onder "Buurten" in het hoofdmenu. Vervolgens vindt u uw gebied door te klikken op de kaart of met uw postcode.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum vindt u via www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur. U kunt ook WhatsAppen naar 06 4444 0655. Meer informatie en het contactformulier om te mailen vindt u via "Contact" op www.amsterdam.nl

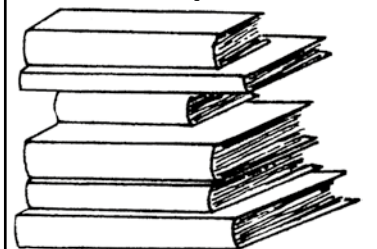
Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op "Vind ik leuk" op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam of van uw buurt: stadsdeel Centrum 1012.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020. Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via www.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadsloketten: www.amsterdam.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

nv Zeedijk

beheer werkt!

NV Zeedijk ziet kansen voor meer evenwicht in de binnenstad. Ruimte waar wonen en werken elkaar treffen. Fijn wonen en goed ondernemen. De stad voor iedereen!

Zeedijk 47
1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

Op onze website www.nvzeedijk.nl vindt u informatie over het werk van NV Zeedijk

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl vormt de spiegel van de Amsterdamse Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema of video? Tip dan de redactie via info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

Nieuw boek Mariska Majoor: Terugblikken en vooruitkijken

EVELINE VAN DIJK

Op 6 mei, tijdens de totale stilte die door corona op de Wallen heerst, nam burgemeester Femke Halsema het boek 'De Wallen, toekomst van ons verleden' in ontvangst. De schrijver is Mariska Majoor. De foto's zijn van dochter Robin Haurissa. Het boek gaat over Majoor's tijd op de Wallen, de veranderingen door de jaren heen en mogelijkheden voor de toekomst. Het geeft een nieuwe impuls aan de buurt.

We zitten voor het Prostitutie Informatie Centrum (PIC) aan het Oudekerksplein, een prettige plek waar iedereen welkom is. Majoor (52), voormalig raamprostitutuee op de Wallen, richtte in 1994 het PIC op om het stigma en de onwetendheid rondom prostitutie te verminderen en respect voor sekswerkers te bevorderen.

Robin (23) is vertrouwd met de buurt, die ze als kind heeft leren kennen als plek waar mensen 'kusjes verkopen'. 'Het beroep van Mariska was voor mij nooit een *big deal*', vertelt Robin. 'Het was gewoon haar werk. Kinderen van de basisschool kwamen graag mee spelen in de buurt. Het is hier net een dorp, iedereen kent elkaar. Pas tijdens m'n middelbareschooltijd kwamen er meer vragen. Maar een nare ervaring dat mensen iets lelijks tegen me zeiden, die heb ik nooit gehad.' Majoor vult aan: 'Volgens mij heeft het

Mariska Majoor en Robin Haurissa overhandigen het eerste exemplaar

Foto: Mirjam Boelaars

er veel mee te maken hoe je er zelf over praat. Of je er open over bent.' 'Ik wilde reageren op de discussie over de toekomst van de buurt. Vooral op de vraag, die ook steeds in de media verschijnt, of raamprostitutie nog wel van deze tijd is', vertelt Majoor. 'Robin stimuleerde me toen om samen een boek te maken. We hebben zo'n vijftien mensen geïnterviewd en ook elkaar. Omdat ik wilde terugblikken op de tijd dat ik zelf achter het raam werkte, heb ik mensen gevraagd die mij in die periode kenden en met wie ik ook kon pra-

ten over de periode daarna, zodat we die 35 jaar konden bestrijken. Tweede overweging was, dat ik alles wilde benoemen waar vandaag de dag discussie over is.' Naast sekswerkers, bordeelhouders, ondernemers, bewoners en anderen die binding hebben met de buurt zoals de glazenwasser, komen ook wetenschappers en burgemeester Halsema aan het woord. Het boek neemt ons mee op een excursie over de Wallen, waarbij we de geïnterviewden 'ontmoeten'. Interviews en beschrijving van de wandel-

tocht worden afgewisseld met persoonlijke ervaringen van Majoor en openhartige gesprekken met Robin. Zo ontstaat vanuit diverse invalshoeken een beeld van de leuke en de minder aangename kanten; de roerige geschiedenis van de Wallen en de veranderingen in de rosse buurt; de invloed die het ingrijpen van de politiek heeft; en van de plannen voor de toekomst.

Beeldvorming

Van raamprostitutie komen zowel voor- als tegenstanders aan het woord.

Majoor: 'De Wallen zonder raamborden en rafelranden, dat voelt voor mij als een keuken waar niemand kookt uit angst voor vuil. Dan is het louter een historisch mooie, maar doodse buurt.' Inzake misstanden verwijst ze naar jurist en expert op het gebied van mensenhandel Marjan Wijers. 'Wijers zegt dat veel mensen die over mensenhandel en misstanden beginnen, sekswerk zien als misstand an sich. Dan is het natuurlijk heel moeilijk discussiëren. Ik beschrijf en benoem het meermalen in het boek, maar de negatieve beeldvorming rondom prostitutie zie ik als groter probleem. Tegenwoordig kan wat betreft seks alles, maar je mag je er niet voor laten betalen. Bij de huidige discussie over de toekomst op de Wallen wordt het thema mensenhandel uit verband getrokken en misbruikt als tegenargument. Respectloos vind ik het om te praten over het sluiten of verplaatsen van werkplekken van mensen die zelf aangeven die te willen behouden, en die groep als irrelevant van tafel te schuiven.'

'De Wallen, toekomst van ons verleden' (ISBN 9789081023849, € 19,95) is boeiend voor wie de buurt kent, en haast verplichte kost voor wie 'van buitenaf' iets over de Wallen meent te moeten beweren.

Lili Marleen in quarantaine

WILLEM OOSTERBEEK

Twee keer per jaar, namelijk als de herfst wordt ingewisseld voor de winter en de winter op haar beurt voor de lente, komt de stadsbeiaardier nieuwe liedjes zetten op de speeltrommel van het carillon. Dit voorjaar was de beurt aan stadsbeiaardier Gideon Bodden. Omdat er 75 jaar geleden in Amsterdam een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog en we bovendien midden in de coronacrisis zitten, leek het hem een goed idee er 'optimistische liedjes op te programmeren'.

Dus hoorden de bewoners rond de Oude Kerk vanaf 8 mei op het hele uur *Lili Marleen*, een romantisch soldatenliedje uit de Eerste Wereldoorlog dat in Wereldoorlog II populair werd bij zowel de Duitsers als de Geallieerden; om kwart over *Always look on the bright side of life* van Monty Python; op het halve uur *We zullen doorgaan* van Ramses Shaffy; en om kwart voor *I'm beginning to see the light* van Duke Ellington.

De fragmenten van de liedjes waren al drie weken te horen geweest, toen Bodden volgens eigen zeggen op vrijdag 29 mei werd gebeld door Sandra Gimpel van het Gemeentelijk Vastgoedbedrijf met de mededeling dat de speeltrom-

mel zou worden stilgezet als *Lili Marleen* er niet vanaf zou worden gehaald. Bovendien werd hem te verstaan gegeven dat er niet over gediscussieerd kon worden.

En dus haalde Bodden dit lied er in arren moede op zaterdag 30 mei vanaf, en programmeerde hij er de volgende maandag een nieuw lied op.

Strijdlid

Maar waarom moest *Lili Marleen* in hemsnaam van de speeltrommel af? Een kleine reconstructie leert het volgende. Op vrijdag 29 mei was er een klacht binnengekomen bij de politie over het lied. Volgens de klager was hier sprake van een strijdlid van de Duitse soldaten uit de Tweede Wereldoorlog. De politie, die het volgens Bodden een klacht van niks vond, kwam toch maar in actie. Ze klopten eerst tevergeefs aan bij de stichting de Oude Kerk – die er niets mee te maken had en heeft, want de toren valt onder de jurisdictie van de gemeente – om vervolgens bij de juiste instantie terecht te komen: het Gemeentelijk Vastgoedbedrijf.

Waarom protesteerde Bodden niet? 'Het was al na vieren op vrijdag, en ik kon niemand meer bereiken bij Vastgoed. Ik ben in vaste dienst van de gemeente en heb toen eieren voor mijn

geld gekozen en *Lili Marleen* er vanaf gehaald. De (wrange) grap is natuurlijk dat het helemaal geen Duits strijdlid is, maar een lied dat tijdens de Tweede Wereldoorlog aan beide kanten van het front te horen was. Met name de BBC, die er een eigen versie van maak-

Stadsbeiaardier Gideon Bodden

Foto: Willem Oosterbeek

te, zorgde ervoor dat het populair werd onder de geallieerde troepen. Het was een liedje dat de soldaten troost bood, dat hoop gaf. En de dame die bezongen werd, was waarschijnlijk een prostitutuee – hoe passend bij deze buurt.' De vraag is natuurlijk: wie is er uitein-

delijk verantwoordelijk voor dit nogal vreemde besluit dat, laten we het eufemistisch uitdrukken, riekt naar censuur? En met welke argumentatie is dit gebeurd? Gideon Bodden is in elk geval duidelijk: 'Dit moet niet vaker gebeuren!'

Stadsgoed^{NV}

investeert in de binnenstad!

info@stadsgoed.amsterdam • tel: 020 - 588 5678 • www.stadsgoed.amsterdam

QUARTIER PUTAIN

xxx

Oudekerksplein 4
Amsterdam
020 771 56 13
@quartierputain

ma 08.00-21.00
di-woe 08.00-18.00
do-vrij 08.00-00.00
zat 09.00-00.00
zon 09.00-21.00

QUARTIERPUTAIN.NL

Breakfast, coffee, lunch and drinks
AMSTERDAMS FINEST

VERENIGING

VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD

met hart voor de stad

Kom met de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) op voor:
• behoud en herstel van de historische bebouwing van de binnenstad
• het bevorderen van een goed woon- en werkklimaat

Nog steeds worden plannen gemaakt en ontwikkelingen geïnitieerd, die een bedreiging vormen voor het unieke karakter van onze binnenstad. Plannen, die het monumentale karakter aantasten of ontwikkelingen, die eerder passen in een pretpark dan in onze mooie binnenstad.

Nu meer dan ooit is het nodig voor de VVAB om op te komen voor de binnenstad.

Meer informatie over de vereniging vindt u op:

www.amsterdamsebinnenstad.nl

draag uw steentje bij en word lid!

Meld u aan als lid op www.amsterdamsebinnenstad.nl/lidworden

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl vormt de spiegel van de Amsterdamse Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema of video? Tip dan de redactie via info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

Adverteren?

Wilt u ons ondersteunen met uw advertentie?

Neem dan contact met ons op:

redactie@oudebinnenstad.nl

Meehelpen?

Wilt u meewerken aan *d'Oude Binnenstad* als redacteur, organisator en/of bezorger, neem dan contact met ons op: redactie@oudebinnenstad.nl

CAPSICUM NATUURSTOFFEN

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 1016

XXX

UITKIJKPOST DE WALLEN

Elke week aandacht voor actuele ontwikkelingen in de buurt.

Gratis te lezen op:

www.willemoosterbeek.nl

ZEEDIJK 43

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

 coffeecompany

MUSEUM Ons' Lieve Heer op Solder

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op
www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

Condomerie condoomspeciaalzaak

winkel · online shop
groothandel · deskundig advies
Warmoesstraat 141 · Amsterdam
tel: 020-6274174
condomerie@condomerie.com
volg ons op FaceBook, Twitter en Instagram
@condomerie #condomerie

Vakantieverhuurders Het zijn niet allemaal boeven

Tijdelijke verhuur van de eigen woning of een deel daarvan is voor veel Amsterdammers een bron van inkomsten geworden. Soms voor onderhoud aan het pand, soms als aanvulling vanwege dure huur of op de AOW en soms omdat het zonder die extra inkomsten gewoonweg te duur wordt om in de binnenstad te blijven wonen. Zijn al die verhuurders daarom ook boeven en huisjesmelkers? Veroorzaken zij overlast? Nou, dat ligt toch wat ingewikkelder.

In Amsterdam mag men zijn eigen woning gedurende 30 dagen per jaar verhuren. Daar is niets illegaals aan. Stel je ook voor: wie zijn eigen huis verhuurt, wil toch dat mensen daar netjes mee omgaan. Overlast geven aan de burens, dat is toch het laatste wat je wilt. En het zal niet snel een probleem vormen voor de omgeving, want de rest van het jaar woon je er immers zelf. In de binnenstad heeft deze vakantie-verhuur echter samen met de drukte zulke vormen aangenomen dat wethouder Ivens heeft besloten elke vorm van verhuur aan toeristen te verbieden in de postcodegebieden 1012 en 1017. Pure symboliek, wat dit gaat om een fractie van alle overnachtingen en treft trouwens ook bonafide verhuurders.

De dagen dat toeristen in grote massa's door de straten van de binnenstad dromden, liggen nu alweer enkele maanden achter ons. Opeens is pijnlijk duidelijk hoezeer de binnenstad is ingericht op toerisme. Niet alleen in de winkelstraten, maar ook achter de gevels van de huizen. Hele panden staan leeg die tot voor kort bevolkt werden door tijdelijke bewoners. Vraag de gemiddelde Amsterdammer wie daarvoor verantwoordelijk is, en je krijgt stevast hetzelfde antwoord: Airbnb. Het is voor veel Amsterdammers een veruisd begrip geworden.

Airbnb

Vakantieverhuur gebeurt meestal via internetplatforms die ooit zijn ontstaan onder de sympathieke vlag van 'deeleconomie'. Airbnb, maar ook Booking.com, Expedia, Bedandbreakfast.nl en hotelspecials.nl zijn belangrijke spelers. Maar er is gemakkelijk misbruik te maken van deze platforms en te vaak groeit de deeleconomie zo uit tot een graai-economie, die de stad meer kwaad doet dan goed. Continu je hele woning verhuren aan toeristen was al verboden en daarop moet dus worden gehandhaafd. Het besluit van Ivens om zulke verhuur in sommige delen van de stad te verbie-

den vanwege overlast is dan ook raar, want zo verbied je iets dat al verboden is. Dit treft bovendien de bonafide verhuurders die géén overlast veroorzaken.

B&B

De gemeente Amsterdam geeft onder bepaalde voorwaarden toestemming aan particulieren om hun woning of een deel daarvan als bed and breakfast (B&B) aan toeristen te verhuren. De belangrijkste voorwaarde hierbij is dat het altijd de woning moet zijn waarin de verhuurder zélf woont. Verder mag het tot maximaal veertig procent van de woning zijn, met een maximaal aantal vierkante meters. En wie gasten heeft moet zelf aanwezig zijn. B&B-verhuur mag het hele jaar door, maar daarvoor is een vergunning van de gemeente nodig. Uit jaarlijkse rapporten van de gemeente blijkt dat B&B's weinig overlast geven. De belangrijkste reden daarvoor is dat de bewoner altijd zelf in huis is. Mirjam Boelaars is een van de vele B&B-'hosts', de tegenwoordig gangbare benaming voor de gastheer of gastvrouw. Zij ziet erop toe dat haar gasten geen overlast veroorzaken: 'Mijn gasten zijn gewoonlijk de hele dag op stap. En ik vraag of ze, vanwege de benedenburen, van elf uur 's avonds tot acht uur

's morgens geen luide gesprekken willen voeren, ook geen telefoongesprekken en geen muziek. Gasten kunnen ook niet koken op de kamer.'

Illegale hotels?

B&B-verhuur mag dus alleen met een vergunning, wat misbruik zou moeten voorkomen. Toch lijkt de gemeente met een slap vergunningenbeleid nu opnieuw een verhuurmonster in de stad op te tuigen, want uit de toegekende B&B-vergunningen blijken daarvoor hele panden in aanmerking te komen. En daarmee vergult de gemeente in feite illegale hotels. Tim Klein Haneveld van vereniging Amsterdam Gastvrij, de organisatie

van B&B-hosts, plaatst vraagtekens bij sommige situaties waarvoor de gemeente B&B-vergunningen heeft verleend: 'Zo op het eerste gezicht lijkt het inderdaad vreemd als voor alle etages van een gesplitst pand een B&B-vergunning wordt verstrekt. We hebben dit ook onder de aandacht gebracht van de gemeente. Het is hun taak om op de juiste wijze vergunningen te verstrekken en te handhaven.'

Goedwillende gastheren en gastvrouwen ontvangen binnenkort graag weer gasten in hun woning. Maar de vrees dat de gemeente Amsterdam met het huidige beleid de deur weer wagenwijd openzet voor huisjesmelkers is zeer groot.

Belangrijk

Politie en Brandweer:

Spoed 112
Geen spoed 0900-8844
Wijkagent Dick Eenhuizen 06 51 41 38 86
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Gemeente Amsterdam:

Algemeen telefoonnummer: 14 020
Ombudsman (020) 625 99 99
Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.meldingen.amsterdam.nl

Handhaving:

Algemeen telefoonnummer: 14 020
Meldpunt Overlast water 0900-9394
Parkeerbeheer (020) 251 33 22
Wegslepen (020) 251 33 23

Gezondheidszorg:

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600
Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Wijkcentrum:

www.oudestadt.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Kwetsbare buurtgenoten

Foto: René Louman

NORINDA FENNEMA

Hoe vergaat het de meest kwetsbare mensen in het burgwallengebied? Simone Schoemaker, woordvoerder van Tot Heil des Volks, en Harry Doef, directeur Zorg van het Leger des Heils, kijken terug op een bijzondere periode.

Schoemaker: 'Het aantal hulpvragen van prostituties zonder inkomsten ontplofte. Binnen twee weken kwamen er evenveel aanvragen binnen als anders in een heel jaar. We konden ze helpen met voedselpakketten, maaltijden, en bij problemen met verblijf, huur en ziektekosten. Onze huiskamer van de daklozenopvang kon nog maar twintig mensen tegelijk herbergen. Dat was een logistieke uitdaging.'
Doef: 'We wilden alle daklozen de noodzakelijke zorg bieden in een relatief veilige omgeving. Samen met de GGD hebben we enorm opgeschaald en quarantainelocaties in-

gericht. In sporthallen door de hele stad werd extra ruimte gecreëerd voor daklozenopvang. De maaltijdvoorziening nam toe tot wel 2000 maaltijden per dag.'
Schoemaker: 'Voor een deel van onze vrijwilligers was het niet veilig om door te werken. Gelukkig meldden zich veel mensen om te helpen. De bereiding van maaltijden konden we gelukkig op een andere plek onderbrengen.'
Doef: 'We konden dit niet alleen. We danken veel aan de tomeloze inzet van medewerkers en vele vrijwilligers. Het bedrijfsleven droeg bij in de vorm van donaties en bruiklenen. Er was een goede samenwerking met organisaties als HVO Querido en de Regenboog Groep. Er werden beschermende middelen besteld en gedeeld, waardoor er slechts enkele doden te betreuren waren.'
Nu de ergste crisis voorbij lijkt, zal het aantal daklozen op straat weer toenemen en is het zaak dat deze kwetsbare groep bescherming blijft krijgen van de buurt en de zorginstellingen.

De vele pestepidemieën die Amsterdam teisterden hebben hun sporen nagelaten in onze taal, zoals de pest in hebben, pesten, een pestbui hebben en krijg de pest!
De pest zette halverwege de veertiende eeuw voet aan land in Zuid-Italië en was afkomstig uit Centraal-Azië. De ziekte, die overgebracht werd door rattenvlooiën, veroorzaakte een golf die zich over heel Europa verspreidde en steeds weerkerende epidemieën tot gevolg had.

Na de Alteratie van 1578 werden in Amsterdam verschillende kloosters samengevoegd, waaronder het Oude- en het Nieuwenonnenklooster en het Sint-Pietersgasthuis. De regenten van het Sint-Pietersgasthuis beheerden ook

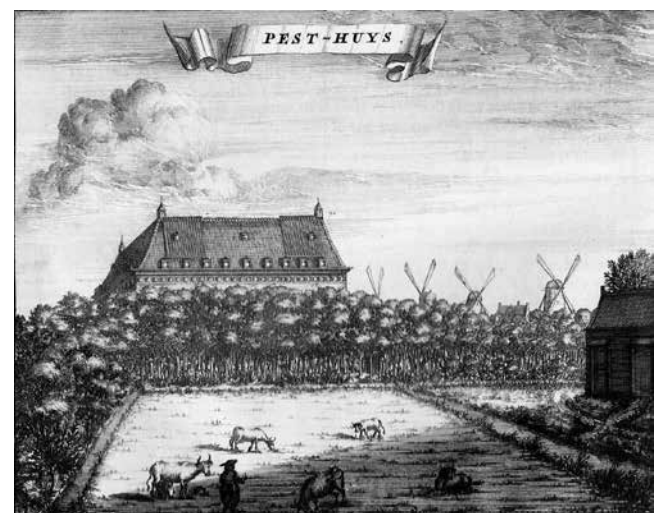
WILLEM DE JONG VAN POELGEEST

het Pesthuis dat in 1594 op hun terrein aan de Grimburgwal was gebouwd. Dit Pesthuis werd in 1617 verplaatst naar een buiten de Heiligewegspoort gelegen terrein (zie afbeelding).
Van 1630-1635 werd een nieuw 'buiten'gasthuis gebouwd voor de lijdens aan de pest en andere besmettelijke ziekten. De zieken werden door de stad geroeid en via de Pestsloot (nu Bosboom Toussaintstraat) tot in het Buitengasthuis gebracht. Op dit terrein verscheen later het Wilhelmina Gasthuis. De Pesthuislaan herinnert daar nog aan.

De pest sloeg bijna veertig keer in Amsterdam toe, en tien procent van de bevolking overleed dan aan de gevolgen van deze ziekte. De symptomen ervan waren pijnlijke bulten (bullen-

pest), hoge koorts en hallucinaties. Men stierf snel, meestal binnen enkele dagen. In dichtbevolkte wijken als de Jordaan werd de besmetting ook via de luchtwegen overgedragen.
Pestlijders en hun huisgenoten moesten een stok van een el lang bij zich dragen, de toenmalige 'zeventigcentimetermaatregel'. Bovendien moest het huis van de pestlijder herkenbaar zijn aan een bos stro die aan de gevel werd gehangen. Het stadsbestuur raakte ervan doordrongen dat hygiënische maatregelen een noodzakelijke rol moesten gaan spelen. Men had weinig middelen om preventief op te treden. Er werden toen Keuren (wetten) uitgevaardigd die dit moesten regelen. De laatste uitbraak van 1666 eiste daarvoor veel minder slachtoffers.

Pesthuis

De ergste pestepidemie trof de stad in 1663 en hieraan overleden circa 25.000 mensen. De Noord-Italiaanse stad Piacenza verbood daarop, aldus het pamflet Bando van 20 november, mensen die uit Amsterdam kwamen of daar

waren geweest de toegang tot de stad. Koopwaar of dieren uit Amsterdam mochten niet ingevoerd worden. Toch ingevoerde goederen werden onmiddellijk in beslag genomen en de 'dader' kreeg de doodstraf.

nieuws overzicht

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Pennie Key
 Waar? Oudekerksplein 25, sinds 2020

EVELINE VAN DIJCK

'Toen ik hier pas woonde, fotograferden toeristen me. Soms stonden ineens mensen binnen die dachten dat dit huis onderdeel is van de Oude Kerk', lacht Pennie Key. Zij is multidisciplinair kunstenaar en woont sinds medio januari in het 'Huisje van Gerda'. 'Ik ben gekozen als *artist in residence* door de Rijksakademie van Beeldende Kunsten, juist toen de Oude Kerk besloot om dit huis als tijdelijk verblijf voor kunstenaars in te richten. Toen ze vroegen of ik op de Wallen wilde wonen, was ik meteen erg opgewonden. Seksualiteit is een integraal onderdeel van mijn werk. Nu heb ik de kans om het vanuit een ander perspectief te verkennen, in een stad waar prostitutie legaal en gereguleerd is, en een belangrijk onderdeel is van de winstgevende toeristenindustrie. Het boeit me

om de positieve en negatieve aspecten van deze economie te onderzoeken.' Key, geboren in Athene (1987), volgde haar opleiding in Londen, waar ze werkt en woont met haar echtgenoot acteur Tommy Key. Ze noemt zich *queer woman*, beoefent *mixed martial arts* en gebruikt in haar werk persoonlijke ervaringen in relatie tot verlangen, intimiteit en hoe maatschappelijke normen en machtsstructuren binnen bepaalde groepen of situaties te ondermijnen zijn. We zitten aan de tafel waar Gerda altijd haar krant las. 'Ik voel me bevoorrecht dat ik twee jaar op deze historische plek mag wonen. Een unieke ervaring. Sinds het zo stil is, ervaar ik voor het eerst een buurtgevoel en ontmoet ik lieve burens, met wie ik wel had kennism gemaakt,

Foto: Eveline van Dijk

maar die ik niet herkende in de bezoekersdrukte.' Het plan was dat Key zichzelf met een presentatie in de Oude Kerk zou introduceren, maar gezien de corona-maatregelen is het nog even afwachten.

Wel kan ze gelukkig dagelijks naar haar atelier op de Rijksakademie.

Volg nu alvast haar werk via Instagram en www.penniekey.com

april

2 De Hongaarse Györgyné M. (55) krijgt twee jaar cel voor het uitbuiten van twee jonge landgenotes op de Amsterdamse Wallen. Ze moet hen ook 121.000 euro schadevergoeding betalen.

mei

6 Mariska Majoor, oud-sekswerker en oprichter van het Prostitutie Informatie Centrum publiceert het boek *De Wallen. Toekomst van ons verleden*. Het gaat over haar jaren op de Wallen en de veranderingen die de buurt heeft ondergaan.

16 Amsterdam gaat vakantieverbod op de Wallen en in een deel van de grachtengordel. Het is voor het eerst dat de gemeente een verbod instelt en het gaat per 1 juli in.

8 Red Light Radio, het radiostation aan het Oudekerksplein stopt per 27 juni met het maken van radio-uitzendingen. Het online radiostation moet het pand noodgedwongen verlaten.

21 Sekswerkers in Amsterdam willen niet tot 1 september wachten om weer aan het werk te gaan. Ze hebben daarom een plan geschreven en hopen dat dat voor de overheid overtuigend genoeg is om aan hun wens te voldoen. De overheid blijft echter bij het verbod.

27 Amsterdam wil voorkomen dat de drommen prettoeristen na de coronacrisis weer terugkeren in de binnenstad. Nieuwe regels en de aankoop van vastgoed moeten zorgen dat winkels en horeca zich voortaan richten op bewoners in plaats van toeristen.

juni

3 Een prostituee die in maart zwaar werd mishandeld op de Wallen, verkeert nog altijd in een diepe coma. De kans dat zij nog ontwaakt, is volgens justitie klein. De klant die haar volgens het Openbaar Ministerie met mogelijk fataal gevolg toetakelde, zit vast.

12 De politie is op zoek naar de man die afgelopen november een kopstoot uitdeelde aan een 28-jarige man voor de deur van een café in de Bethlehemsteeg op de Wallen.

13 Het plan om de Nieuwmarkt tijdelijk als terras voor de noodlijdende horeca in te richten, wordt op de lange baan geschoven. Een klein groepje bewoners had bezwaar gemaakt.

19 Door hotelkamers preventief te sluiten wil Amsterdam de toestroom van toeristen reguleren, als het te druk wordt. Dit soort strenge maatregelen moet verspreiding van het virus en een tweede lockdown van de stad voorkomen.

Help de vuilnishelden

Foto: René Louman

Toen de binnenstad in sluimerstand ging, dachten we misschien dat de stad als vanzelf veel schoner zou worden. Aan het begin van de lockdown lag er inderdaad minder zwerfvuil op straat. En goddank even ook geen braaksel. Maar tegelijkertijd nam de hoeveelheid grofvuil zienderogen toe. Nu bleken het de stadsbewoners zelf te zijn die er een puinhoop van maakten.

Er was opeens veel meer afval dat moest worden opgehaald en verwerkt. Tot grote woede van wethouder Laurens Ivens, want dit joeg de gemeente op hoge kosten voor de extra inzet van personeel, vuilniswagens en zelfs particuliere schoonmaakbedrijven. Heel wat Amsterdammers hebben het verplichte binnenblijven aangegrepen om thuis de kelder of de zolder eens lekker op te ruimen. Bestelbusjes reden

af en aan om spullen rond te brengen die via webshops werden aangeschaft. Op zich is dat begrijpelijk. Maar waar laat je de spullen die je niet meer nodig hebt? Of de verpakkingen van de via het internet bestelde artikelen? Die zet je gewoon op straat. Het afval wordt immers 'vanzelf' opgehaald. Op zich klopt dat, maar er komt niet iedere dag een vuilniswagen langs. Complete inboedels barricadeerden zo

NORINDA FENNEMA

dagenlang de stoepen. Wachtend op een ophaaldienst. Zo moest de reiniging tijdens de coronacrisis ineens extra hard werken om de stad schoon te houden. Alle ogen waren misschien gericht op de zorgverleners rond de IC-bedden, maar ook de reiniging werkte onder grote werkdruk. Voor de mannen en vrouwen van de ophaaldiensten was er vaak gewoon niet tegenop te werken. Daarom mag er ook wel een applaus zijn voor onze veeg- en ophaalhelden. Want terwijl iedereen de mond vol had van 'flatten the curve', zagen zij de bergen afval groeien.

De vuilnis mannen gaan stug door met het schoonhouden van de stad. Zij houden geen vlogs bij. 'We doen gewoon ons werk.' Zij voelen zich misschien geen helden in de coronacrisis, maar ze zijn het wel. Zij werken elke dag aan een mooie en schone binnenstad van Amsterdam. Laten wij ze helpen!

Vuilnis kan op vaste dagen worden aangeboden. De spelregels voor het aanbieden van afval en grofvuil zijn te vinden op www.amsterdam.nl/afval

Stoffenwinkel Capsicum Nu komen mijn oude klanten weer

Eigenares Nelleke van de Streek van stoffenwinkel Capsicum heeft tijdens de coronadagen haar zaak elke dag een aantal uren geopend gehouden. Dat was haar raamwerk voor de dag en zo hield ze contact met buurtgenoten. Na een aantal weken werd het weer wat drukker in de winkel en kwamen ook oude klanten steeds meer langs. Zij vonden het prettig dat ze zich opeens niet meer een weg hoefden te banen door de drommen toeristen.

De bijzondere omstandigheden hebben ook tot creatieve ontwikkelingen geleid. Zo is er een kleine kledingcollectie ontstaan door samenwerking met ontwerpster Mirjam Nuver, die een hoedenwinkel in de Sint Jansstraat heeft. Klanten kiezen de stof in de winkel uit en Nuver verzorgt daarna de uitvoering van het ontwerp. Het is zwaar voor een winkel als Capsi-

cum. Jarenlang lag de gracht open door werkzaamheden, door de drukte bleven de klanten weg en nu moet de brug voor de deur weer worden gestut. Van de Streek zit niet te wachten op 'het nieuwe normaal'; liever streeft zij naar een mooier en beter normaal. 'Als het weer zo wordt zoals het was, weet ik niet of ik nog zin heb om door te gaan met de winkel.'

Foto: Mirjam Boelaars